

Müsahibənin transkripti

Respondent: **Cənab VM (VM)**

Bakının qəsəbələrinin birində yerləşən Ümumtəhsil kənd məktəbinin direktoru

Müsahibəni aparən: **Ülviyyə Mikayılova (ÜM)**

ADA Universitetinin Baş müəllimi

Müsahibənin tarixi: **8 iyul, 2019**

Müddəti: **1 saat 05 dəqiqə**

ÜM: Can you recall your school memory? Did you like your school? What were your favorite activities at school? What kind of activities did you enjoy at school?

VM: Demək, mən 1987 ildə 64 məktəbin 1-ci sinifinə getmişəm həmin dövrdə biz məktəbə bağchadan məktəbə hazırlıqdan gəlirdik. Yəni oxumağı həmişə sevmişəm, həmişə sevmişəm, ailəmizdə də atamda anamda ali təhsillidir bu da bizə bir stimül verirdi gələcək istiqamətli yönəlmək üçün. İlk müəllimim Kifayət müəllim, daha sonra isə ibtidai siniflərdə Atamoglan müəllim olub, kishi müəllim. Bəzən təsadüfi hallarda ola biləcək bir şeydir, amma. Yadımdadır, 89-90 ci illərdə biz o vaxt 3-cü sinifi bitirəndə, o vaxt ilk dəfə 3-cü sinifdən birbəşə 5-ci sinifə atılma ilk dəfə bizdə oldu, Mən 4-cü sinifi oxumadım, ibtidayını tez bitirdim və ibtidai də o müddətdə məktəbimi müəllimlərimi daim sevmişəm, böyük hörmətim olub.

ÜM: Describe your school life/experience? How was it? What about teachers? What about your school principal? What kind of memory do you keep on them?

VM: Xoş təsəvvürəm var. Və 5-ci sinifdən sonra bizdə Behbut müəllim var idi, məktəb direktoru idi, rəhmətlik həmişə bizimlə maraqlanırdı, siniflə maraqlanırdı, məktəbdə əlavə dərnekələr var idi, bolmələr var idi, və yadımdadır, biz gərdəşimlə qruplara da gələrdik məktəbdən sonar, qrup hazırlığı, və bütün günümüz məktəbdə keçirdi, səhər saat 8-dən axşam saat 5-dək. Yəni demək olardı ki, bütün hissələrim məktəblə bağlı olurdu. Mən yadda qalan məktəblə bağlı həşiyədən cəxəmədə bir hadisəni boluşmək istərdim. Bizim bir rəziyyəti müəllimimiz var idi, Adilxan müəllim, çox güclü rəziyyətiçi idi, duzdur, sonar fealiyyəti dayandırdı, müəllimliklə məşğul olmadı, amma buna baxmayaraq, bizə rəziyyəti bizə ilk sevdiren o olmuşdur. Həmişə mənə imtahan vaxtı o yoxlama işləri yazılan zaman mənə deyirdi ki, mən 15 deqigeyə yazımı yazım gurtarırdım, həmişə mənə deyirdi sən əha oturma buradam, get koridorda gəz, uşaqlar sənə kochurecek. Gülməsədi. Yəni o vaxtdan hələ mənim rəziyyətiyə, digər fənlərə mənim marağım böyük olub. Hətta 64- saylı məktəbdə mən 8-ci sinifə gəder oxumuşam, orada bizim insan və cəmiyyət, tarix müəllimimiz var idi, indi də Xətayi rayonunun aqsəğgallar şurasının sədridir, baxmayaraq 92 yaşlı var, bu yaxınlarda rayonda onun 90-illik yubileyi də keçirildi, mənə evət olunmuşdum, orada öz urek sozlərimi dedim. Və ilk dəfə tarixi mənə sevdiren o olubdur. Və sonrakı fealiyyətim tarixlə bağlı oldu və ilk 1994-cü ildə biz Bakı türk liseyindən gəldilər biz və Xətayi rayonunda yəgənə mənə sehdilər o lisey. Əsas qrupa və 4 illik fealiyyətim o məktəblə bağlı oldu. Və deyərdim ki həyatimin donuş noqtesi o məhzo oldu. Orada həm bizə Azərbaycan müəllimləri də dər deyirdi bizə, Az dili, tarix ədəbiyyat. Amma digər əsasən deqig fənləri biz ingiliscə keçirdik orada. Kimya, biologiya, fizika, rəziyyəti. Duzdur mən humaniyətə tar sinifdə oxuyurdum amma yenedə amma yenedə qiymət əlməq üçün biz o fənləri oxumalydıq və o məktəbdə bizə olan münasibəti-yəni müəllimlərin bizə olan münasibəti-mən həç yerdə gormemişəm. Yəni belkədə mənim bu gənuq fealiyyətiyə təsiri oradandır? oradakı olan sistemin təsiri, şaqirdə olan münasibət, gəbaga çəkmək istəkleri, və deyərdim ki həmin donəmədə bizdə ailədə bir az maliyyə çətinlikləri çoxluq təşkil etdi və onlar mənə xüsusi burs əhdilər və pulsuz axıra gəder oxudular. Mənə Bir nəfər şaqirdə onlar belə pulsuz imkan yaratdılar və o isti doqmalig münasibət onları gəbaga çəkmək arzusu çox müsbət təsir gosterdi və sonda Bakı Dövlət universitetinə tarix fakultəsi, sonar müəllimlik, sonar əsgər gətdim gəldim. Ələ gələn kimi verdim təzədən işə gəbula verdim o vaxt məhşgüllüq bu məsələlərlə ilə məşğul idi, mürəjiet etdim

2003 cu il idi ve 12 saatlig ders aldim suraxani rayonu 101 mektebde. hech iki ay kechmedi mene 21 saat ders verdiler genc oqlan idim, subay idim, o vaxt boyuk ehtiyac var idi kishi muellimlere mekteblerde ve direktorumuz rehmetlik Allahverdi muellim o belke benim taleyimden idi, benim garshima chixan adamlar chox insan adam idi, insan perver, hamisi muellim olubdur yani ki yol gosteribler ki bax bu yolnan getsen ugur gazanacagsan. Hech iki -3 il kechmedi men zavuch kechdim, 27 yashimda ve geldik chixdig 2014. Ele hemin il ilk defe direktorlarin ishe gebuulu uzre elan olundu ilk defe Mikayil muellimin teze vezifeye kechende 2013 ilde gerar verildi ki, direktorlarin ishe gebulu. Ve indiki kimi yadimdadir, 25 noyabr 2014 – cu ilde-son gun idi murajiet etmek istemirdim, gorxurdum, bir az stereotipler var idi, inanmirdim, o vaxt bashga sheyler de olurdu, inam az idi ki kimdi meni director goyan, kimdi meni gabaga cheken yani oz biliyimizle ve o vaxtdan oz biliyimizle, oz savadimizla bu vaxta kimi gelib gedirik

ÜM: How did your experience shaped you as a leader?

ÜM: How did your early educational experience shape you as a leader? How did your experience shape you as a leader? What is your perception of yourself as a leader?

VM: Men 7 il texminen muavin ishledim yani muellimlerle en chox director muavini ishleyir. En chox onlarla unsiyetde olur, en chox onların probleml’ri ile meshgul olur ister saat baximindan, ister cedvel baximindan, onların fealiyyeti ile bagli, onların inkishafi ile bagli ve men zavuch oldugum vaxti belke de cavan oldugumdan her sheyi xhalishirdim oyrenem, meselen tehsil sistemine aid ne yenilikler var idi, beynelxalg tecrubede ne var idi chalishirdim oxuyam, rusiyada, finlandiya tecrubesi, hami terifleyir, niye terifleyir, ustunluklerini oyrenmek isteyirim ve ozumde bir fikir formalishdirdim ki, men oz social shebekemde de yazmisham ki, arzularimin mektebine dogru gedirem. Bu, ne vaxtsa o arzumu reallashdiracam, chunki benim ideyamda, beynimde bir mekteb novu tipi var.

ÜM: O necə məktəbdir? O necə məktəb olmalıdır?

VM: Bax, geldik meselenin meslabina. Azerbaycanda 4500 mekteb var, ve her bir mektebin oz xususiyetleri var. men sonar xezer 117 ye teinat aldim ve yani butun ideyalarimi orada yetishdirmeye bashladim. İlk onje benim yansashmam ferglidir. Yani lider director deyende hami fikirleshir dictator, sozunu deyen, hujum cheken, gishgiran, stolunun ustune yumruğu ile vuran-yani onun sozu kecherlidir. Amma men bir az demokratikidare etme usuluna bir zda liberalism-arada bu da lazimdir –bax bu da var yani ki bele direktorda var. bir az cemiyet bunu bashga cure gebul eledi

ÜM: Azərbaycan bu növ liderlik mümkündürmü?

VM: mumkundur, artig bizde fergli direktorlar formalashiblar hansilar ki idareetmeni tam fergli mecrada idare edirler mektebi-hech bir sesi galdirmadan hech bir hokmranlig etmeden, sadece bilmeyeni oyretmekle, basha salmagla, muxtelif yollara chagirmagla ki gel bu yol duzugun yoldu gel buy olla irelle ve s.

ÜM: How successful are you in communication with others as a principal?

VM: ve mektebin ozunde ilk novbede analiz eledim ki bu mektebde ne etmek olar. Bunu uchun ilk novbede mektebin infratsrukturu esas rol oynayir. 117nomreli mektebin infrastrukturu chox gozel idi-idman zali, akt zali, her shey etmek olardi ve ilk novbede men shagirdlerin mektebden kenar fealiyyetini temzinlemeye chalishdim-chunki mektebden kenar fealiyyet ne geder guclu teshkil olunsa shagirdin mektebe maragi o geder guclu olur. Shagird tekce geldi burada 6 saat oturdu ve ana dili, riaziiyyat ve sayra oxudu ve chixdi getdi -bu yorur onu. Shagird elave fealiyyet novleri lazimdir hemin fennleri hemin fealiyyetle birleshdirmek. Sintez elemek lazimdir bunu nece etmek lazimdir meselen biz ilk novbede progress sinema club yaratdig. Mektebin 250 neferlik akt zali var bu zaldabiz shagirdler uchun sinema club fealiyyeti teshkil eledik. Mesel uchun, hefted bir defe 5 ci sinif shagirdleri uchun ele 200 neferdir texminen ele bir zal tutur biz onlar uchun az edebiiyyati, teatrlaedan, kinodan, tarixi, cografiyasi, lap beynelxalg cografiya olsun biz bashdadig senedli

filmler numayish etdirmeye-konullu temennasiz-siz fikirleshersiz ki, bu sinema club uchun avadanlig lazimdir-biz bunu noutbuk bir proyektor vasitesile teshkil etdik, divara ag olchu vurdug vessalam. O geder boyuk maragnan garshila var idi, shagirdler missal uchun yer hagginda movzu kechmishdir ve yerin yaranmasi haqqinda bir film baxmishdilar bu shagirdin beyninde fikrinde o geder guclu goz yaddashi kimi tesir edirdi ki, belke de bu onun ders ilin sonuna kimi belj=ke de yuxari siniflere geder ona bes edirdi mektebin sonuna kimi. yani tekce bu istigam fealiyyetle yox, hem idman sahesinde elmi sahede missal uchun biz kichik akademiya formalashdig burada hem ele burada da bunu formalashdirmishig hem biologiya hem tarix uzre texminen 1 il feal gosterir meselen burada bizim chox yaxshi az tarixi muellimi var Inci muellim, mesel uchun o adr-in 100 illiyi ile bagli bir istigamet tutdu shagirdlere payladig movzulari ve shagirdler chox boyuk axtarishlar elediler, tedgigatlar apardilar lap bezileri sirf tedgigatlar idi ve bize getirdiler ki, baxin, bu bizim tedgigatlardir. Esasen, 8,9 ve 10-cu sinif shagirdleri bu tedgigatlarda ishtirak edirdi. Men bilirsiz neyi tuta bilmirem-bu 11-ci sinifleri ki hamisi hazirliga gedir, onlari bu fealiyyete chekmek bir az chetindir. Ona gore onlar bir geder kenarda galirlar. Amma yenede bizim ele ushaglarimiz var ki, sanahin alimlerine kimi gedib chatdi. Ilk defe 165-in tarixinde biz bunu etdik. 1170-de bunu elemek istedim, amma artog gec idi, yer deyishme oldu ve geldim bu mektebe, 165-e. ve men gorursuz, hemin idare etmede olan ideyalari bura getirdim. Demeli, ideya varsa, demekonu istenilen mektebde tetbig elemek olar.

Bu mekteb de bir az agir mekteb idi chetnliklericherisinde olan mekteb idi idareetmede olan chetnlikler icherisinde. Bizim poselkanin 30% kvartirant galanlardi, rayonlardan, olkenin muxtelif zonalarindan gelen (Tovuz, Gedebe, Guba ve s.) social hereketli olan ehalidir, gedirler, gelirler, gelib burada kiraye galirlar. Ve social hereketli olan ehalidir. Onlar daima hereketledirler, gedirle, gelirler, yer deyishme eleyirler ve burada evler bir az ucuzdur bilirsiz, mektebin yerleshdiyi mekanin chox boyuk ehemiyyeti var. meselen ele fealiyyet novleri var idi, men onlari 117-de tetbig eledim, alindi, amma bura getirdim, alinmadi, meselen buradabu az idi, burada tam yenilik lazim idi, burada shagirdleri elme maraglandirmag lazim idi, burada 9,10,11-ci siniflerde demek olardi ki umumiyyetle tedris deyen shey olmayibdir. Yani o maragi nece oyada bilerdik biz? Shagird gelir, oturur mektebde zeif tedris. Indi de hemin muellimlerdir, hechne deyishmedi, sadece. Bilirsiz, necedir, hech bir muellimle biz hokmranlig elemedik. Sadece dedik ki bax, bu gunku fealiyyet budur, biz vetendash yetishdirirk, biz shagird yetishdirirk, biz gelecek yonumlu insanlar yetishdiririk. Tekce elmen bilirsiz, 165 hemishe fexr edirdi ki, bizim 600 bal yiganlarimiz var, 500 ball yiganlarimiz var, amma 9-cu sinifin giymetlerine baxdim-ntice yoxdur, hamisi zeif, hamisi ashagi, yalniz 10-11-de nelerinse hesabina hazirligin hesabina mektebin gostericileri galxir. Amma 9-a geder netice yoxdur, hamisi zeyif, zeyif, indide biz 44% ashmishig orta gostericimiz, buda meni gane etmir chunki. 44%-yani 3 fenn uzre maksimum ball 300% dirse, ortalama ball haradasa 120-130 balldir, yani hech 50 chatmir, bu ashagi neticedir

Amma buna baxmayarag, respublika user ilk 500-deyik.

ÜM: Bəs size tənqid eləmədilər belə nəticəyə görə? Nə kimi tədbirlər gördülər?

VM: Tədbirlərə gələndə bizdə keyfiyyətə nəzarət sektorumuz var, teze yarandı, bi rileyə yaxın, o vaxtadək inkışaf layihələri sektoru var idi. Yəni biz bi rileyə yaxın emekdashlig edirik. Emekdashligimiz nədən ibarətdir? Məsəlçün, mən hech gözlemirdim ki, onlar mənə ne isə təklif ələsin, biz əlediklərimizin əsasında yeni təkliflər paketi yarandı. Bu nədir? 9-cu sinifin şagirdlərini ilin əvvəlində, sentyanrıda kichik pre-test əleyirdik və müəyyənleshdirirdik ki bizim 30% şagirdimiz zeifdir, bunların qiymətlərini galdirmag lazimdir. Bu nəticələri nece galdıra bilerik? Konullu şəkildə muəllimlərimizi devət əledik və bildirdik ki, muəllimlər, sizlərnən birlikdə-mən təklif əledim, onlarda canla bashla razilashdi, ki, biz 9-ların qiymətlərini galdirmaliyig. Durdug hefted iki uch defe əlavə meshgelelər təhsil eleməyə bashladig hem ana dilindən, hem riyaziyyatdan ndide xarici dil əlavə olundu. Ve hemin ancag zeif nəticələr gosterenlərə biz əlavə meshgelelər təhsil eleməyə bashladig, pulsuz, temennasiz, ve ilin ərzində biz onlara 8-9 defe imtahan əledik, 5-ci sinifdən bu gunedək kehdiklərini her ay yoxlayirdig. Şagirdlər ashagi netice gosterdiklərinə görə biz onlara agir sheylər kechmirik, yani ehtiyac yoxdur. 5, 7, 8 programlarını kechirik onlara, bunlar vurma cedvelini bilmir, onlara agir program kecheməyə ehtiyac yoxdur. Hemin grupların ilin sonunda nəticələrinə

baxanda, 20-30% neticelerde yukselme olur. Bu boyuk artimdir. 1 suala cavab veren shagird gelirdi 7-8 suala cavab verirdi. Hetta bir az chetin gedir burada bu proses. Amma 117-de men birinci defe bunu tetbig elemishdim, orada bir niche ile rayonda 4-cu yere chixdig. 31 mekteb arasinda 27-ci yerden biz gelib chixdig 4-cu yere. Ve o idare de buna baxirdi, maraglanirdi, muellim siz bunlara nece nail olduz. Digger mektebler bize gulurdu, sen shagirdi mektebden kenar fealiyyete celb edirsən. Men de deyirdim, burada biz hech kimi mecbur elemirik, konullu shekilde, kim isteyir, gelsin, buyursun, otursun, elbette, yayilanlarda olurdu, gachmag isteyenler de olurdu, ancag valideynlerle aparilan profilaktik ish-men bunu xususi vurgalayiram, her ay komplekter uzre biz valideynlerle iclaslar konfranslar teshkil edirdik, 9 larnan ayrica, 8-lernen ayrica ve valideynlere basha salinirdi ki, bu sizin ovladlariniz uchundur, bu bele mektebe geldi, gurtardi getdi yox, goy hech olmazsaozune cemiyetde bir yer tapa bilsin, elementar riyazi biliklari, Azerbaijan dili biliklari, bunu bacarigi olmalidir. Yani chox musbet garshilandi. Burada da. Yani iki ilin ichinde dinamika chox musbetdir, ve ireli gedir. Orada lap chox ireli getmishdim, burada kontingentde ferglidir oxumag uzre

Dernekler le bagli sualim var, digger mekteb direktorlari shikayetlenirdi ki, indi chox chetindir shagirdleri derneklere celb elemek, hami test uchun gachir. Birde muellimlerle bagli-deyirler muellimleri chox chetindir celb elemek, hami deyir, vaxtim yoxdur, dersden sonar

ÜM: Men isterdim aile tecrubeniz haqqinda sual verim, yani sizin ozunuzun boyuduyunuz ailenin sizin lider kimi yetishmeyinize nece tesiri olubdur? Meselen, sizin evde muhit nece idi, siz ushag olanda, valideynlerinizini valideynlilik uslubu nece idi, hansı deyerleri var idi onların, nece size tesir gosterdi, tehsilleri nece idi, tehsili ne derecede deyerlendirirdi, ailenizde uch nesilini tehsili nece olub ve sizin aile muhitinden size ushaglig dovrunden en boyuk tesiri ne olubdur?

Aydindir, umumiyetle, aile ele bir sheydir ki onun rolu istenilen shagirdin heyatinda ya musbet ya da menfi rol oynayir. Yani baxmayarag ki, 5 ildir director ishleyirem, muellim de ishlemishem, 15 il erzinde chox aillere gormushuk. Birbasha shagirdin oxumagi ile maraglanan ve shagirdi dala tan birbasha ailelerdir. Meselen, aile hagginda sorushursunuzsa, babamnan bashlayim. Babam dini tehsil almishdir, dail ictimayyet arasinda olub, dayim kendlerde mollalig eleyib, o da bir liderlikdir, yani insanlari ele almag. Atamgil 8 baci gardash olublar, onlardan hamisi ali tehsillidir. Chox maraglidir ki, atamgil yashadigi ev bir balaca otag olubdur, birdene de bunun yarisi boyda lap balaca otag olub. Dag kendinde yashayiblar, tovuzda, atam yungul senaye texnikumunu gurtarib, gencede sonar ali tehsil aldi, ikinci tehsil aldi, anamda texnolog idi, atam baki trikotaj fabrikinde zam glavniy injener ishleyib, yani 5 min neferlik boyuk bir kontingente rehberli edib. Bzde bizim 7-8 yashimiz olanda gardashimla gedirdik ora, baxirdig, ve orada ishchilerin atama garshi olan munasibeti meni hemishe chox maraglandirirdi. Nece olur ki orada bir insane hami salam, cefer muellim, necesiz? Unsiyyet, xish meramlilig, yani buda bir idareetme usukudur, unsiyyet usuludur, o adamin galir yaddashindaelece de anamda ikinci sexing texnologu idi, bash texnologu idi, texminen 500 ishchisi var idi orada, rehberlik edirdi, yani corablari bolurdu, ipleri bolurdu, uchotu ozu aparirdi, eve getirirdi, ishleyirdi, yani bir az idare etmeye marag oradan yarandi. Ve tehsil demek olar ki oradan genetic demek olar ki bize kechdi, duzdur, gardashimda ali tehsillidir, amma bir geder onun elme maragi yxdur. Amma men bir az belke de tale getdi atdi meni muellimliye, chunki eskerlikden gayidandan sonar men belke 6 ay ish tapa bilmirdim sonar meshgulluga bash vuranda orada dediler ki, muellimlik, ne bilim, belke de Allah taleyi idi, tesaduf oldu, geldim belelikle dushdum tehsil sisteminin icherisine, ve ilk ders gunu sinife girende men dedim ki, men muellim olmaliyam, vse. Ve benim belkede idealism ushaglardir, ve shagirdler benimle danishanda onların Vugar muellimi sevmeyi istemekleri ve oxumaga maraglandirmag onlari-en chetin siniflerle ishlemishem men o Suraxani da men agir mektebde ishledim, orada ehalinin 50% umumiyetle oxumag hagginda dushunmur; 9-illik mekteb olub, sonar 11 illik olub, chox chetin idi. Sonradan sonradan o sistemi deysishe deysishe geldik, duzdur, heledə agirliklar var orada, amma duzelmeye dogru gedir orada.

Ve orada shagirdlerle ishleyende boyuk chetnliklerle uzleshirdim chunki genc oylan idim, 23 yashim var idi, 17-18 yashli shagirdlere ders deyirdim. Ve onlarla dil tapmag lazim idi, onlarla gardash olmalı idim, chunki hokmranliga hechne kechmir, hechne. Bezen muellimlerimiz var ki, zornan deyir ki, yox, men eyen

olmalıdır. Yox, shagirdle dil tapmag lazimdir belke shagird duz danishacag, belke shagirdin de duz damishdigi var bunlari fikirleshmek lazimdir ve gordum ki, menim shagirdlere garshi olan munasibetim menim ozumun bir muellim kimi imicimin yaranmasına getirib chixartdi. Ve muellimliye olan kenar fikirler yani despotlug yuksek tonlulug ve s bunlar in hamisin goydum kenara ve yavash yavahs esil ideal muellim obrazi yaratmagin uzerinde chalishmaga bashladim. Indi bilmirem bunu cemiyet deye biler Vugar muellim nece muellimdir, nece liderdir, nece idareedicidir, hetta mektebede gelende duzdur pis garshilamadilar, amma yaxshi da garshilamadilar. Cavan oglendir, 36 yashi varm, gelib bizi idare edecek insanlarda bir gici yaranir amma sonradan yarandigi munasibetler sohbetler, danishiglar, hetta indi muavin gelmishdir, deir, Vugar muellim, muellimler o geder size chox isteyir ki, hetta sizin buradan getmeyiniz istemirler. Ola bilerde yer deyishme ola biler, yani insan izunun sevdirmeye bacarmalidir, ilk novbede ozunu burada sevdire bilmelien, sevdire bildinse siozunde kechecek, bayag dediz a, hansisa derneklere nece celb edirsiniz muellimleri bax indi meselen men indi chagirim muellimi ve deyim ki, dernekde chalishmag lazimdir. Bizde pullu dernekler de var, onlar hech, orada muellim pulunu da alir, derneyini de yaradir, musigi derneyi de var ve s. ve bele dernekler muellimde bir stimulyaradir, goy muellimin de maragi olsun. Amma sozumu yere salacag men burada muellim gormurem. Oda sirf munasibetden asilidir, shexsi munasibetlerin duzgun gurulmasindan chunki bizimle nlarin arasinda vasite yoxdur yani kiminse xatirine neyinse xatirine vey a ala muellim, bunu goy cibine filan sheyi eleyersen bele shey yoxdur. Bunlar yoxdur bizim aramızda, ve bunlar olmadigca garshiligli hormet de artir. Bezen menim garshimda kiminse gozu kolgeli olmmasi menim sihimi daha chox ireli aparir. Yani ki men ondan asili deyilem. Bezen olur da asilisan, mecbursan eleyesen, elemeyende de pis galirsan amma fakt bu gun bizim riyaziyyat muellimlerimiz yigiliblar riyaziyyatda bolgude bir az problem var adeten direktorlar deyir-budur, get dersini de, amma men bunu verdim metod birleshme rehberine, gedin ozunuz bolun, getirin tegdim edin muavine ki, muavin budur sonar da getriin goyun enim stilumun ustune gorum ne geder kimin payina ders dushur. Buda bilirsiz bu mektebin ders bolgusudur, men bunlari ne cibime goyacam ne ozumle aparacam verecem size ishleyeceksiz. Indi bezen gorursen 5 a sinifi var, hami ora can atir. Yaxshi sinifdir, elachi sinifdir, valideynler yaxshi valideynlerdir, duzdur, son electron gebuldan sonar artig bu proses yigishib amma bu il demek olar ki sonuncu ildir ki direktorlar sinifleri formalashdirir yaxshi valideynler bu sinife zeyif valideynler o sinife artig electron gebuldan sonar bu proses yigishdirilibdir bu yaxshidir musbet haldir, duzdur bezi direktorlar deyir ki mektebin direktorunun rolunu o gederde mehdudlashdirmag olmaz. Amma eslinde bizim ishimiz arahatlashdiriblar msele uchun valideyn gelir mektebe mende oturmusahm orada valideyn deyir ki men isteyirem ki menim ushagim getsin digger mektebe mende achiram electron sistemi, gorurem ki o digger mektebde iki yer var, hech bir sozsuz yaziram valideyni o mektebe ve ushag getdi oxudu o mektebde ve burada direktorun fealiyyetini gabagini almag olur eslinde duzdur deyir ki mens hagirdi gormurem, amma shagidir gormeye ne ehtiyac var ki, bizde gebulda bir dene neye director baxir, ushagin saglamlig kagizina. O da 100 ushagdan 1-de saglamliginda problem ola biler. Galan 99 normaldir, gebul elemek olar. Birde valideyni gormek neye lazimdir mene o maraglidir

Mekteb medeniyetini formalashmasinda menim rolumu elimden aldilar-bezi direktorlar deyir. Bize meselen bir ushag gelmishdir 6 sinif shagirdi, o birisi mektebden, ushag ipe sapa yatmayan ushagdir, aile problemlidir, ana gelmishdir, aglayirdi burada men bacarmiram o ushagla ve chox maragli bir fakt deyim o geldi oldu naming gohumlarindan men hech bilmirdim, men o ushaga 3 aydir ele munasibet gosterirem ki, daime chekirem yanima basha sala sala ushag artig duzelir demeli o ushagin haradas gaygiya ehtiyaci var idi. Ata atib chixib, ana butun gunu ishde, nene butun gunu gishgirir ushagin ustune yani bu ushag gaygidan kenar galib. Ushag aglayirdi ki, muellim mni niye ginayirsiz men evde hesh kimde xoshbextlik gormurem, gormemishem, indi gorun bu 6 sinifin ushagidir bele dushunur artig men ise onu sinifde ushag kimi dushunurem ve o artig onu biz agandlarimizin altina chekenden sonar artig o suahga gorrurk deydihikleri

Bu tipli her mektebde maksimum 10 ushag var bizde 1700 ushag var her mektebde men bele ushaglari 1% DEN AZDA HESABLAYIRAM. Yani biz yaxshilarla yalniz isheleyejeyikse onda ne var ki ishlemeye? Meselchun liseyler var, onlar ozleri uchun sechirler ushaglari, meselen bu il menim 5 ci sinife kechen en yaxshi shagirdim getdiler liseyelere yani onlarda oxuyacaglar orada o ushaglarin geleceyi var amma axi biz

yetishdiririk onlari 4 il muellimler eziyyet cjhekdi onlarla biz hele o ushaglarla ilde bir niche defe test imtahani kechirmishik biz bunu ozumuz eleyirik, idare de verir ozumuzde kagiz alirig, validey bize gelib demir bunu ele, ozumuz eleyirik. Goy gozu kokeli galmayag valideynlerin gabaginda ve biz neticeleri goyurug muellimin gabagina ki ay muellim senin 25 nefer shagirdinden 12 yaxshidir, amma 10 yox. Bashla onlarla ishlemeye. Artig 2-ci sinifden bashalyirig biz onlarla ishlemeye, 3, 4 ve 5 de normal ushaglar gelir mektebe ve bu proses 9-kimi davam etse gorun ne yaxshi neticeler olacag. O da bizim ugurumuz, dovletin gazanci. Nece deyerler

ÜM: Siz ozunuzu lider kimi nece gebul edirsiniz? Siz ne geder uh=gurlusuz digerleri ile migayusede sizin mektebin medeniyyeti necedir? Siz onu destekleyirsiniz? Nece? Sziin rolunuz nedir onun formalashmasinda umumiyetle nufuz sizin uchun ne demekdir? Ne size mekteb lideri kimi nufuzku ve ugurlu hiss elemeye imkan verir? Missal getirin ve siz ozunuzu nufuzunuzu nece numayish etdirirsiniz?

VM: Umimiyetele shexsi nufuz vacib olan bir sheydir. 4-5 ildir social shebekelerde aktiv ishtirak edirem, ve social media layihesinde galib oldum en yaxshi social sefir kimi. 2012 ci ilden yeni nazir teyin olunandan beri yani men ne eledim elediyimi numayish etdiridim yani men bunu eleyirem ve bezen insanlar deyirdiler siz bunu numayish uchun eleyirsiniz, amma men deyirem ki numayish uchun 1700 shagirdi sevidrmek olmaz, 200 muellimi sevidrmek olmaz numayish uchun 30 nefer texniki personalin sevgisini gazanmag olmaz. Men sadece yashi goydum kenara men hech vaxt onu dushunmemishem, men mekteb direktoruyam men evin boyuyem, evin agsaggaliyamsa bu mektebi idare eden bir shexsemse burada her bir shagirde her bir ishchiye xususi gaygi ile yanashmag lazimdir. Men bunu 5 ildir eleyirem Her bir shagirdimi tanimaliyam nazir bu yaxinlarda dedi ki, her bir shagirdi taniyin. Men her bir shagirdi tanimaga chalishiram, onun istedadlarini keshf elemeye derdini bilmeye, derse gelmirse niye gelmir vey a xesteliyi varsa ne etmek olar meselen evveller nece olurdu iyun yay vaxtinda boyuk BSG olanda kim isteyirdi chixirdi gedirdi rayona meselen kend teserrufati ishleri olur gedirler meselen gerb bolgesi idise gedirdiler kartof yigmaga onlari gormeye amma indi onlar ele elemir, gelirler valideynler Vugar muellim, menden xahish edirdi olar men ushagimi goturum bax bu valideynlerin mektebe munasibetinin deyishmesinden deyir ve o geder ictimayyet arasinda men baxiram hech kimle bizim problemimiz yoxdur. Chunki o problem yaratmaga chalishmiram Men hetta muellimin dersinde otursamda onun dersinde nogsan tutsamda men onu guleruzchagirib otuzdururam yaninda deyirem basha saliram bunlari duzeltsen senden yaxshi muellim chixacag fealiyyetin chixacag ortaliga sonra

Shexsi nufuzu yaratmag uchun ozun gerek o nufuzun dsahibi olmaligi, ozumjzu cemiyete tanitmaliyig muxtelif formalarda hem muellim kimi hem aile bashchisi kimi mekteb rehberi kimi ve iki ile yaxin men 117-de ishleyende iki il 162 marshrut avtobusunda her gun gedib gelirdim mektebe. Mekteb direktoruyamda Vurudum portfeli goluma gedib gelirdim. Ve hami tesr ters baxirdi ki mekteb direktoru marshrutla gelir hech bir prizmaya sigishmir da niye bele eleyirsen hettameni ginayirdilar orada 30-40 ilin muellimleri var idi meni ginayirdi deyirdiler ki bir mashin al vey a taksi ile get gel. Men deyirdim ki burada ne var ki, avropada nazirler velosipedle gedib gelirler men bunda hech bir gormurem o steretipi atdim kenara men utancag hech bir shey elemiremve bu fealiyyet novu ele bil ki hormeti daha da artirdi bax mekteb direktoru gaygikeshdir, mekteb direktoru hami ile maraglanir hetta bizim muellimlerin hetta texniki personalin yubileyleri olanda biz onlari xususi geyd edirik tam temtaragli demirem, amma bir gul destesi ile fermanla onlari teltif eleyirik ilk bura geldiyim ilk gunu buradaki texniki ischinin 50 illiyidi,men ona gul bagishladim, ferma verdim ve o shekilleri goydum social shebekelere bir partlayish bash Verdi inandirim size bu nedemekdir? Bunu hech kim elememishdir hele belke de bunu direktorlar eleyib amma bunu ictimayyetleshdirmek unu hech kim elemimshdir ona gore de men belke oz fealiyyetini ugurlu hesab edirem ki,gebul etdirmek men fealiyyetle onlari cemiyete tanida bildim. Bele direktorlar var, budur ve men bunu ozum uchun elemirem belke de ictimayi reyi deyishdirmek uchun direktorlara garshi olan munasibeti deyishmek lazimdir hemishe director dedikde bele bir gelirdi gozunun gabagina yox e gelin subut edek ki bele direktorlarda var amma cemiyetde hele bu yeni imic formalashmayibdr tam, hele bir az daishlemek lazimdir.

Bu gün Bakı şəhərində 109 şəxsi təyinatla yeni təyin olunmuş direktor var onlardan ən azı 50-ni tanıyıram, bizdən sonra təyin olunublar mən deyirdim onlar bizim yolun davamçılardır. Baxıram oxşatmağa çalışırlar, öyrənməyə çalışırlar, hətta mənə də onlardan öyrənməli çox şey var baxıram və özüm özümə deyirəm, mən bunu bu qədər mən bunu niyə gorməmişəm, niyə ələməmişəm bir bərimizə baxa baxa bir normal bir şey yarıda bildik. Bu günlərdə yenə də yeni direktorların işə gəlməsi prosesi başlayır, o saat ajiotaj yaranır, sosial şəbəkələr partlayır ki, yenə də onda mən deyirəm ki mən bütün bu yolları keçmişəm, direktor olmuşam baxın əndə bərdənə təhsil idarəedənlərdən dəyə bilməz ki Vüqar müəlliməndən 1 manat pul almışam ya verməmişəm. Demək ki bu jürdə mümkündür demək ki bu günkü təhsildə dəyəri dəyər etməkdir əlbəttə lazımsız adamları gətirib vəzifəyə qoymağa bəle problemlər çıxacaq uzaq dözür idarə etmə gədir əmma orada tamamilə yalnız istiqamətdə gədir orada sosial münasibətlər normal formalaşma bəmir nüfuz formalaşma bəmir bir dəfə yadımdadır ki sosial şəbəkədə bir status yazdım ki direktor yəşəndən əsili əlməyərək əgşəgşə əlməlidir. O cəmiyyətdə bütün gədən prəsələrə lap sosial şəbəkələrdə də münasibət bildirməyi bəcərməlidir bizim direktorların 99% əsas problem əndür ki çəkilib kənara səs dözür işləyərlər yəxşə idarə etmələri var ənlərin, güclü idarəedənlərdir əmma cəmiyyət ənləri tanıdır. Yəxşələri tanıdır dəyəne o mənfiyələri tanıdır ənlər çixir uzaq, yəxşə xəber pis xəberə bağlaməlidir, əmma bağlamır əncəq pis xəberlər gədir, kimse rəşvət əldi, kimse uşəgə vurdu, bir uşəgə golu sınır direktoru günəhləyərlər dözür direktor cavabdehdir mən hər bir uşəgə tanıyıram,

Liderlik fəaliyyətləri	1-5%	6-10%	11-20%	21-30%	31%-50%	51%-100%
Sınıf resurslarının təminatı	+					
Müəllimlər üçün vəsaitlərin təminatı	+					
Şagirdlər üçün vəsaitlərin təminatı	+					
Dərs müşahidələri		+				
Dərs müşahidələrinin müzakirəsi		+				
Müəllimlərin mentorluğu			+			
Müəllimlərin peşəkar inkişafının planlanması		+				
Məktəbin fəaliyyətinə dair məlumatın toplanması və təhlili					+	
Valideynlərlə görüşlər					+	
İcma üzvləri ilə görüşlər					+	
Rəhbərlik/rəhbər qurumlarla görüşlər				+		
Rəhbər qurumlara hesabatların hazırlanması				+		
Təlim keyfiyyətinə aid olan göstəricilərinin izlənməsi				+		
Təlim keyfiyyətinin təkmilləşdirməsinə dair tədbirlərin aparılması						+

